

Olsztyn, dnia 28 lipca 2016 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

FK-V.431.17.2016

**Szanowny Pan
Henryk Kiejdo
Wójt Gminy Rychliki**

11-411 Rychliki 86

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Gminy w Rychlikach, 11-411 Rychliki 86.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Henryk Kiejdo – Wójt Gminy Rychliki, wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 30 listopada 2014 r.,
- Pani Krystyna Chojnacka-Borosiewicz – Sekretarz Gminy Rychliki, zatrudniona od dnia 24 stycznia 2009 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony,
- Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy Rychliki, powołana z dniem 1 kwietnia 2009 r.

Kontrolę przeprowadziła Anna Raczkowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie upoważnienia Nr FK-VI.0030.333.2016 z dnia 20 kwietnia 2016 r.

Termin kontroli: 27 kwietnia – 7 czerwca 2016 r., z przerwą w dniach: 9-13 maja 2016 roku.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2 na 2016 rok.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2015 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

[Akta kontroli: III.1-8]

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się

pozytywnie z nieprawidłowościami

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej.

1.1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 5/2015 z dnia 16 lutego 2015 r. ustalił dla Gminy Rychliki plan dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań własnych na 2015 r. w wysokości **3.242.810 zł** (w tym zadania zlecone – 2.808.914 zł oraz zadania własne – 433.896 zł). Ww. plan został zmieniony 42 decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację ww. zadań wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła **5.198.647,83 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2015 r. **5.198.820,72 zł**, z czego wykorzystala **5.104.897,17 zł**, tj. w 98,2%.

1.2. Kwota dotacji niewykorzystanych wyniosła łącznie **93.923,55** i została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższa kwota niewykorzystanej dotacji dotyczyła rozdziału 85212 (83.156,50 zł) i zgodnie z wyjaśnieniem Pani Donaty Bartnikowskiej – Głównego księgowego GOPS, została zwrócona z powodu spadku liczby świadczeniobiorców, co wynikało z przekroczenia kryterium dochodowego oraz braku kontynuacji orzeczenia o niepełnosprawności.

1.3. Na podstawie kontroli sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ oraz Rb-50 sporządzanych na koniec 2015 r. przez Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Szkół w Rychlikach, ustalono, że:

- kwoty wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ i Rb-50 zgodne były z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych,
- dane wykazane z sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ i Rb-50 sporządzanym przez Urząd Gminy były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
- sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Wójta i Skarbnika Gminy (sprawozdania zbiorcze) oraz Kierownika jednostki i Głównego księgowego (sprawozdania jednostkowe).

1.4. Ponadto, na podstawie zbiorczych sprawozdań Rb-27ZZ i Rb-50 za I i II kwartał 2015 roku, ustalono, że sprawozdania te przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminów określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

[Akta kontroli: IV.1-76]

1.5. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego:

1.5.1. W Urzędzie Gminy:

- 1.5.1.1. Błędnie ujęto w Zarządzeniu nr 1/2015 Wójta Gminy Rychliki z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie dochodów i wydatków gminy na rok 2015, kwotę dochodów budżetu państwa w rozdziale 85212 w wysokości 24.044 zł, które Wojewoda Warmińsko-Mazurski zaplanował Decyzją nr FK 5/2015 z dnia 16 lutego 2015 r. w wysokości 21.834,00 zł.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższego uchybienia był fakt, że kwota dochodów omyłkowo nie została skorygowana do wysokości zaplanowanych dochodów w ww. decyzji.

Skutkowało to zaplanowaniem w budżecie Gminy, w rozdziale 85212, niższej kwoty dochodów budżetu państwa do zrealizowania.

- 1.5.1.2. W sprawozdaniu Rb-27ZZ zbiorczym oraz jednostkowym (dotyczy rozdziału 75011) za IV kwartał 2015 r. w kolumnie 4 *Plan*, wskazano nieprawidłowe kwoty dochodów zaplanowanych ww. decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, tj.:

- rozdział 75011 – jest 50,00 zł, winno być 220,00 zł,
- rozdział 85203 – jest 1.000,00 zł, winno być 10.000 zł,
- rozdział 85212 – jest 35.000,00 zł, winno być 21.834,00 zł,
- rozdział 85295 – brak kwoty, winno być 100,00 zł.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy, z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższego uchybienia było (cyt.): „(...) wykazanie planu w wysokości odpowiadającej kwotom planu wskazanym w planie finansowym Urzędu Gminy – Organu, co wynikało z błędnej interpretacji.”

Skutkowało to poinformowaniem odbiorców sprawozdań, tj. m.in. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o błędnych kwotach zaplanowanych do realizacji dochodów budżetu państwa.

Osoba odpowiedzialna – Pan Henryk Kiejdo – Wójt Gminy.

- 1.5.1.3. Błędnie sporządzono jednostkowe sprawozdanie Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r., poprzez wykazanie w sprawozdaniu danych w zakresie rozdziału 75011 na podstawie ewidencji prowadzonej na poziomie organu (konto 133), zamiast na podstawie ewidencji prowadzonej na poziomie jednostki (konto 130), która nie była prowadzona.

Naruszono w tym zakresie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), zgodnie z którymi konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków

realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego (...). Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy (cyt.): „*Powyższe jest pochodną wcześniejszego prowadzenia wspólnego rachunku bankowego do obsługi budżetu oraz jednostki budżetowej i kontynuowania wyżej opisanych rozwiązań ewidencyjnych po wyodrębnieniu dwóch rachunków bankowych. Informuję jednocześnie, iż w roku 2016 zrewidowane zostaną wskazane rozwiązania ewidencyjne.*”

Skutkowało to sporządzeniem sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ, niezgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 4 i 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. 2014 r., poz. 119), który stanowi, że w kolumnie „*Dochody przekazane*” wykazuje się dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego oraz, że jednostka realizująca zadanie, podlega jednostce samorządu terytorialnego, nie wypełnia kolumny „*Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego*”.

Osoba odpowiedzialna – Pan Henryk Kiejdo – Wójt Gminy.

[Akta kontroli: IV.7 i IV.77-82]

1.5.2. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej błędnie sporządzono sprawozdanie jednostkowe Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r., poprzez:

- wykazanie w kolumnie 6 *Dochody wykonane ogółem* w rozdziale 85212 § 0980 *Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego*, kwoty dochodów otrzymanych z innych gmin w wysokości 6.092,87 zł, które stanowią dochód Gminy Rychliki i powinny zostać wykazane wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27S,
- nie wykazanie w kolumnie 4 *Plan*, kwoty dochodów w wysokości 31.834,00 zł, które Wojewoda Warmińsko-Mazurski zaplanował dla Gminy Rychliki Decyzją nr FK 5/2015 z dnia 16 lutego 2015 r., czym naruszono przepisy § 6 ust. 1 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym w sprawozdaniu jednostkowym w kolumnie *Plan* – wykazuje się kwoty wynikające z planu finansowego jednostki realizującej zadanie.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS, z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższych uchybień było omyłkowe pominięcie zaplanowanej kwoty dochodów oraz błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Skutkowało to przekazaniem nieprawidłowych danych w zakresie wysokości zaplanowanych do realizacji dochodów budżetu państwa oraz faktycznej kwoty uzyskanych dochodów budżetu państwa odbiorcy sprawozdania, tj. Wójtowi Gminy,

a w konsekwencji Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu (poprzez przeniesienie nieprawidłowych danych do sprawozdania zbiorczego).

Osoba odpowiedzialna – Pani Bożena Helwak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

[Akta kontroli: IV.83-86]

- 1.6. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej, działalność jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

2. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

- 2.1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 3.645.619,83 zł. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2015 r. dotacje w wysokości 3.645.610,72 zł, z czego wykorzystała 3.556.629,06 zł, tj. 98%.

Wykorzystane środki finansowe dotyczyły następujących rozdziałów:

- rozdział 01095 – 460.124,05 zł,
- rozdział 75011 – 25.420,34 zł,
- rozdział 80101 – 12.888,71 zł,
- rozdział 80110 – 10.399,73 zł,
- rozdział 80150 – 1.722,88 zł,
- rozdział 85203 – 1.069.141,00 zł,
- rozdział 85212 – 1.956.843,50 zł,
- rozdział 85213 – 19.386,00 zł,
- rozdział 85215 – 16,09 zł,
- rozdział 85295 – 686,76 zł.

- 2.2. Analiza zakresów czynności pracowników wynagradzanych w ramach otrzymanych dotacji (rozdziały: 75011, 85212 i 85295) wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji, na które została udzielona.

- 2.3. Na podstawie kontroli dowodów źródłowych oraz sprawozdań merytorycznych i przygotowanych przez pracowników jednostki zestawień stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanie dotacji nastąpiło poprzez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.

- 2.4. Dowody księgowe na podstawie, których realizowano:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.) – w Urzędzie Gminy,
- zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz

środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.) – w Urzędzie Gminy,

- zostały właściwie zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2013 r., poz. 289) – w: Urzędzie Gminy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i Zespole Szkół w Rychlikach,
- zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 907, ze zm.) – w Urzędzie Gminy,
- zawierały klasyfikację wydatku strukturalnego, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. Nr 44, poz. 255 ze zm.) – w: Urzędzie Gminy i Zespole Szkół w Rychlikach ,
- zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67) – w: Urzędzie Gminy i Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika Gminy, natomiast w przypadku GOPS i Zespołu Szkół przez Głównego Księgowego – w: Urzędzie Gminy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i Zespole Szkół w Rychlikach.

2.5. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego:

- ### 2.5.1. Nienależnie dokonano zwrotu wnioskodawcy podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego w łącznej kwocie 185,63 zł, w wyniku błędu popełnionego przy wyliczaniu ilości zakupionego paliwa (7 faktur).

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Agnieszka Jundził – podinspektor ds. rozwoju obszarów wiejskich, z którego wynika, że przyczyną takiego stanu rzeczy było omyłkowe ujęcie zdublowanych faktur złożonych przez wnioskodawcę.

Nieprawidłowe wyliczenie zwrotu podatku skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 185,63 zł.

Osoba odpowiedzialna – Pan Grzegorz Nazarewicz – inspektor ds. rozwoju obszarów wiejskich.

[Akta kontroli: V.101-113]

2.5.2. W Zespole Szkół w Rychlikach:

- #### 2.5.2.1. Wydatkowano niezgodnie z przeznaczeniem dotację w łącznej kwocie 247,62 zł w zakresie kosztów zakupu podręczników w rozdziałach: 80101, 80110 i 80150, poprzez zakup:

- w rozdziale 80101 – 5 szt. atlasów ilustrowanych, na podstawie faktury VAT nr 1524/12/2015 z 2 grudnia 2015 r. na kwotę 127,61 zł,

- w rozdziale 80110 – pomoce dydaktyczne, na podstawie faktury VAT nr FI/112/12/2015 z 10 grudnia 2015 r. na kwotę 102,97 zł,
- w rozdziale 80150 – pomoce dydaktyczne ćwiczeniowo-edukacyjne do zajęć rewalidacyjnych, na podstawie faktury VAT nr 6608/12/2015 z 4 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 22ae ust. 15 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.), koszty obsługi zadania wynoszą 1% wykorzystanej dotacji i oznaczają koszty administracyjne, których ponoszenie jest konieczne, aby dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Są to koszty obsługi rachunkowej i sprawozdawczości dla potrzeb rozliczenia dotacji, a także zorganizowania procesu zamówień i dystrybucji pomocy szkolnych. Do kosztów obsługi zadania zaliczyć należy także koszty finansowe, jak zwłaszcza prowizje i opłaty bankowe związane ze środkami dotacji przekazywanymi na rachunki bankowe zaangażowanych jednostek i instytucji publicznych.

Ponadto, przepisy art. 22ae ust. 11 ustawy o systemie oświaty zezwalają na wykorzystanie środków pochodzących z dotacji celowej na pokrycie kosztu drukowania i powielania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w celach dydaktycznych lub na zakup urządzeń umożliwiających drukowanie lub powielanie tych podręczników i materiałów.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Pan Jacek Tuński – Dyrektor Zespołu Szkół w Rychlikach (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, że przyczyną wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem była błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Działanie to skutkowało wykorzystaniem dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w łącznej kwocie **247,62 zł.**

Co do zasady wydatkowanie środków dotacji niezgodnie z przeznaczeniem wypełnia znamiona czynu określonego w art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 168). Z uwagi jednak na kwotę naruszenia, czyn ten, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

2.5.2.2. Nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków ze środków otrzymanych z dotacji celowej na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 80101, 80110 i 80150, czym naruszono przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), stosownie do których ewidencja szczegółowa powinna być prowadzona zgodnie z planem finansowym dochodów i wydatków budżetowych jednostki. Natomiast, jak wynika z przepisów art. 237 ust. 2 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych w planie dochodów i wydatków j.s.t. wyodrębnia się dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Pan Jacek Tuński – Dyrektor Zespołu Szkół w Rychlikach, z którego wynika, że powyższe działanie (cyt.): „(...) było błędem Głównej księgowej, która wyjaśniła, że źle zinterpretowała przepisy prawa w tym temacie.”

Brak wyodrębnionej ewidencji środków dotacji celowej w znacznym stopniu utrudniał kontrolę prawidłowości wydatkowania środków otrzymanych w ramach dotacji celowych z uwagi na trudności w precyzyjnym określeniu źródeł finansowania wydatku.

Osoba odpowiedzialna – Pani Elżbieta Sitek – Główny księgowy Zespołu Szkół w Rychlikach.

2.5.2.3. W nieprawidłowy sposób ewidencjonowano w urządzeniach księgowych wydatki, poprzez:

- księgowanie faktur VAT korekt, bez wcześniejszego zaksięgowania pierwotnych faktur VAT (2 przypadki),
- zaksięgowanie faktury VAT „pro forma”, która nie jest dowodem księgowym.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Pan Jacek Tuński – Dyrektor Zespołu Szkół w Rychlikach, z którego wynika, iż przyczyną takiego stanu rzeczy było pomyłkowe zaksięgowanie ww. dokumentów.

Działanie to skutkowało nierzetelnym prowadzeniem ksiąg rachunkowych, czym naruszono przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Osoba odpowiedzialna – Pani Elżbieta Sitek – Główny księgowy Zespołu Szkół w Rychlikach.

2.5.2.4. Nieprawidłowo sporządzono jednostkowe rozliczenie wykorzystania dotacji celowej na wyposażenie szkoły podstawowej za 2015 r., poprzez zawyżenie kwoty dotacji wydatkowanej na materiały ćwiczeniowe o kwotę 0,70 zł.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Pan Jacek Tuński – Dyrektor Zespołu Szkół w Rychlikach, z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższego uchybienia był błąd pisarski Głównego księgowego.

Działanie to skutkowało przekazaniem błędnej informacji odbiorcy sprawozdania, tj. Wójtowi Gminy Rychliki, a w konsekwencji wykazaniem nieprawidłowej kwoty w sprawozdaniu zbiorczym, które zostało przekazane do Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty.

Osoba odpowiedzialna – Pani Elżbieta Sitek – Główny księgowy Zespołu Szkół w Rychlikach.

2.5.2.5. W zakresie faktur dokumentujących wydatki poniesione ze środków z dotacji:

- braku na niektórych dokumentach klasyfikacji budżetowej, tj. np.:
 - F VAT korekta nr 5040020349 z dnia 21.12.2015 r.,
 - F VAT nr 2837/12/2015 z dnia 16.12.2015 r.;
- nieprawidłowe klasyfikowanie wydatku, polegające na wskazywaniu jedynie rozdziału i paragrafu, gdzie przepisy § 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i

rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, wymagają wskazywania pełnej klasyfikacji budżetowej, tj. działu, rozdziału i paragrafu,

- braku dat wpływu dokumentów do jednostki, czym naruszono przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych,
- braku adnotacji, dotyczącej stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- braku na niektórych dokumentach opisu merytorycznego, wskazującego cel dokonanego wydatku, np.:
 - F VAT nr F/008678/2015 z dnia 13.08.2015 r.,
 - F VAT nr 101/15021638 z dnia 05.09.2015 r.,
 - F VAT nr 101/15016483 z dnia 27.08.2015 r.,
 - F VAT nr FA/027641/2015 z dnia 28.10.2015 r.,
 - F VAT nr 5030295010 z dnia 10.12.2015 r.,
 - F VAT nr 5030295007 z dnia 10.12.2015 r.,

co było niezgodne z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego dowód księgowy powinien zawierać co najmniej opis operacji,

- braku na niektórych dokumentach dekretu informującego na jakich kontach zaksięgowano dany wydatek, np.:
 - F VAT nr 101/15021638 z dnia 05.09.2015 r.,
 - F VAT nr 101/15016483 z dnia 27.08.2015 r.,

co było niezgodne z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, stosownie do którego dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja),

- nieprawidłowego poprawiania błędów na dowodach księgowych, tzw. „zapisem na zapis”, czym naruszono przepisy art. 25 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym błędy w zapisach księgowych poprawia się poprzez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Pan Jacek Tuński – Dyrektor Zespołu Szkół w Rychlikach, z którego wynika, iż przyczyną działań niezgodnych z obowiązującymi przepisami było, w przypadku:

- braku klasyfikacji budżetowej, opisu merytorycznego na dokumentach, oraz dekretu – przeoczenie pracownika,
- stosowania nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej – błędna interpretacja obowiązujących tym zakresie przepisów prawa przez pracownika,
- braku dat wpływu dokumentów do jednostki – niedopatrzenie pracownika,
- braku adnotacji, dotyczącej stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy – zaniedbaniem pracownika,
- nieprawidłowego poprawiania zapisów na dokumentach księgowych – nieprzemysłanym działaniem pracownika.

Osoby odpowiedzialne:

- w przypadku opisywania dokumentów pod względem merytorycznym – pracownicy merytoryczni Zespołu Szkół w Rychlikach,
- w pozostałych przypadkach – Pani Elżbieta Sitek – Główny księgowy Zespołu Szkół w Rychlikach.

Powyższe zaniedbania w prowadzeniu dokumentacji finansowej skutkowały przede wszystkim naruszeniem podstawowych zasad rachunkowości oraz niemożnością zidentyfikowania z jakich środków, w jakich rozdziałach i w jakim celu dokonano wydatków ze środków publicznych.

[Akta kontroli: V.114-202]

2.5.3. Faktury dokumentujące wydatki poniesione ze środków z dotacji w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej:

- nie zawierały:
 - opisu merytorycznego, wskazującego cel dokonanego wydatku, czym naruszono przepisy art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
 - adnotacji, dotyczącej stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - klasyfikacji wydatku strukturalnego, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych,co skutkowało :
 - niemożnością zidentyfikowania w jakim celu dokonano poszczególnych wydatków,
 - możliwością nieumyślnego przekroczenia kwoty wydatków powyżej progu 30.000 Euro, obligującego stosowanie procedur zamówień publicznych,
 - brakiem możliwości wyodrębnienia z ogółu wydatków poniesionych przez jednostkę, wydatków na cele strukturalne wg obszarów i kategorii interwencji funduszy strukturalnych;
- zawierały błędną klasyfikację wydatków budżetowych, tj. wydatki poniesione na:
 - usługę konserwacji kopiarki zaklasyfikowano w § 4300 *Zakup usług pozostałych*, zamiast w § 4270 *Zakup usług remontowych*, na podstawie faktury VAT nr 158/MG/2015 z dnia 7 lipca 2015 r. na kwotę 246,00 zł,
 - przedłużenie licencji na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego zaklasyfikowano w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*, zamiast w § 4300 *Zakup usług pozostałych*, na podstawie faktury VAT nr DSFA/FY15/03/0335 z dnia 10 marca 2015 r. na kwotę 1.629,75 zł,

czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Działanie to skutkowało naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS w Rychlikach, z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższych uchybień było, w przypadku:

- braku opisu merytorycznego – niedopatrzenie pracowników,
- braku adnotacji dotyczącej zamówień publicznych oraz wydatków strukturalnych – brak występowania w 2015 r. wydatków powyżej 30.000 Euro oraz wydatków strukturalnych,
- błędnej klasyfikacji budżetowej – nieprawidłowa interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Osoby odpowiedzialne:

- w przypadku opisywania dokumentów pod względem merytorycznym – pracownicy merytoryczni GOPS w Rychlikach,
- w pozostałych przypadkach – Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS w Rychlikach.

[Akta kontroli: V.203-208]

2.6. Ocena kontrolowanego obszaru.

W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

3. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

3.1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 1.553.028 zł. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2015 r. dotacje w wysokości 1.553.210 zł, z czego wykorzystala 1.548.268,11 zł, tj. 99,68%.

Wykorzystane środki finansowe dotyczyły następujących rozdziałów:

- rozdział 80101 – 16.861,20 zł,
- rozdział 80103 – 66.196,00 zł,
- rozdział 85206 – 15.750,00 zł,
- rozdział 85213 – 15.424,09 zł,
- rozdział 85214 – 821.914,80 zł,
- rozdział 85216 – 211.475,18 zł,
- rozdział 85219 – 115.570,00 zł,
- rozdział 85295 – 70.000,00 zł,
- rozdział 85415 – 215.076,84 zł.

3.2. Analiza zakresów czynności oraz wykazu zleconych w umowie zadań pracowników wynagradzanych w ramach otrzymanych dotacji (rozdział 85206 i 85219) wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych dokumentów a przeznaczeniem dotacji na które została udzielona.

3.3. Na podstawie kontroli sprawozdań merytorycznych oraz przygotowanych zestawień stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanie dotacji nastąpiło poprzez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.

3.4. Gmina Rychliki zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, w następujących rozdziałach:

- 80101 Szkoły podstawowe,
- 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- 85206 Wspieranie rodziny,
- 85219 Ośrodki pomocy społecznej,
- 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Wkład własny nie był wymagany w poniższych rozdziałach:

- 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej,
- 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- 85216 Zasiłki stałe,

na podstawie odrębnych przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).

Ponadto ustalono, że:

- w rozdziale 85295 Pozostała działalność, został zachowany wkład własny wynikający z porozumienia zawartego z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- w rozdziale 85206 Wspieranie rodziny, zgodnie z zawartą z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim umową, wynagrodzenie wypłacane koordynatorowi w ramach dotacji nie przekraczało 2.500 zł.

[Akta kontroli: VI.1-91]

3.5. Stwierdzone uchybienia

3.5.1. Nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych i wydatkowanych z dotacji w:

- Urzędzie Gminy – dotyczy rozdziału 85415,
- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej – dotyczy rozdziałów: 85219, 85295 § 3110,
- Zespole Szkół – dotyczy rozdziałów: 80101 i 80103.

W przypadku rozdziałów 80101 i 85295 naruszono zapisy umów zawartych z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na realizację zadań w tych rozdziałach, zgodnie z którymi zobligowano gminę do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych i wydatkowanych z dotacji budżetu państwa.

Ponadto, zasady zarządzania finansami określone m.in. jako procedury kontroli zarządczej wymagają od kierownika jednostki (podmiotu dotowanego) wyodrębnienia środków pochodzących z innych niż własne źródła.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyli:

- Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy, z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższego uchybienia było (cyt.): „(...) ograniczenie programu finansowo-księgowego uniemożliwiające podział kont analitycznych poziomo na kolejne konta analityczne. Informuję jednocześnie, że w roku 2016

wprowadzona została do stosowania nowa wersja ww. programu, która to wersja eliminuje wskazane nieudogodnienia."

- Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS w Rychlikach, z którego wynika, iż Główny księgowy (cyt.): „(...) sugerował się tym, że dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa jest na dofinansowanie własnych zadań bieżących gminy. Informujemy, że na bieżąco dokonano podziału w ww. paragrafach na środki własne oraz dotację z budżetu państwa."
- Pan Jacek Tuński – Dyrektor Zespołu Szkół w Rychlikach, z którego wynika, że powyższe działanie (cyt.): „(...) było błędem Główniej księgowej, która wyjaśniła, że źle zinterpretowała przepisy prawa w tym temacie."

Brak wyodrębnionej ewidencji środków dotacji celowej w znacznym stopniu utrudniał kontrolę prawidłowości wydatkowania środków otrzymanych w ramach dotacji celowych z uwagi na trudności w precyzyjnym określeniu źródeł finansowania wydatku.

Osoby odpowiedzialne:

- Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy,
- Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS w Rychlikach,
- Pan Elżbieta Sitek – Główny księgowy Zespołu Szkół w Rychlikach.

[Akta kontroli: V.131 i VI.92-94]

- 3.5.2. Błędnie zaklasyfikowano poniesione przez Urząd Gminy wydatki na wypłatę stypendiów socjalnych w łącznej kwocie 211.831,84 zł, tj. w § 3260 *Inne formy pomocy dla uczniów*, zamiast w § 3240 *Stypendia socjalne*, czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, iż przyczyną powstania powyższego uchybienia była błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Działanie to skutkowało naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

[Akta kontroli: VI.95]

3.6. Ocena kontrolowanego obszaru.

W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań własnych działalność jednostki, pomimo odchyłeń od stanu pożądanego, ocenia się pozytywnie.

4. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.

Na podstawie oświadczenia Wójta Gminy Rychliki, ustalono, że w 2015 r. w Gminie nie przeprowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych z udziałem środków z budżetu państwa. W związku z powyższym odstąpiono od kontroli i oceny tego obszaru.

[Akta kontroli: VII.1]

5. Należności oraz dochody budżetu państwa.

5.1. Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił 1.618.140,67 zł, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestrów PESEL (Dz. U. 2015 r., poz. 1388) – 341,00 zł;
- w rozdziale 85203 w § 0830 z tytułu opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy, o których mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej – 10.294,31 zł;
- w rozdziale 85212 w łącznej wysokości 1.607.505,36 zł, tj.:
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego oraz zwrotu zaliczki alimentacyjnej – 1.150.983,84 zł,
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 456.521,52 zł,o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2015 r., poz. 859 ze zm.).

5.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2015 r. wobec 10 podmiotów, których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego wg stanu na 31 grudnia 2015 r., na łączną kwotę 443.781,27 zł. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

5.3. Na dzień 1 stycznia 2015 r. łączny stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85212 oraz 85203 i wynosił 1.366.990,72 zł i w ciągu roku wzrósł do 1.573.678,62 zł, tj. o 206.687,90 zł.

W sprawie przyczyn wzrostu należności wymagalnych w okresie kontrolowanym wyjaśnienie złożyła Pani Bożena Helwak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychlikach, na podstawie którego ustalono, iż wzrost należności wymagalnych spowodowany został mniejszą ściągalsnością należności od dłużników.

5.4. Na podstawie działań podejmowanych w okresie 2015/2016, wobec 10 największych dłużników stwierdzono, że Gmina podejmowała działania, mające na celu odzyskanie od dłużnika alimentacyjnego wypłaconych za niego świadczeń udzielonych z Funduszu Alimentacyjnego, tj.:

- do dłużników alimentacyjnych oraz do organów właściwych dłużników wysłano 39 informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kolejnych 11 wniosków wysłano w 2016 roku – art. 27 ust. 7 pkt 1, oraz art. 27 ust. 7 pkt 3 lit a, b, c. ustawy,
- wysłano 27 wniosków do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika – art. 3 ust. 5 ustawy,

- sporządzono i przekazano do komorników sądowych 60 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego – art. 27 ust. 3a ustawy,
- występowano do komornika o wydanie zaświadczenia o bezskutecznej egzekucji (2 przypadki) – art. 3 ust. 3 ustawy,
- do komornika sądowego przekazano 15 informacji o dłużnikach mających wpływ na skuteczność prowadzonej przez niego egzekucji – art. 3 ust. 7 ustawy,
- do prokuratury przekazano 1 wniosek o ściganie za przestępstwo niealimentacji określone w art. 209 par. 1 KK,
- do starosty przekazano 1 wniosek o zatrzymanie prawa jazdy.

5.5. W okresie kontrolowanym nie wystąpiły przypadki umorzenia oraz odraczania terminów płatności należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

W 2015 r. wystąpił jeden przypadek rozłożenia na raty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 17.873,16 zł (w tym odsetki 3.739,00 zł) wobec jednego dłużnika, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

[Akta kontroli: IV.57i VII.1-16]

5.6. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 5/2015 z dnia 16 lutego 2015 r., dochody budżetu państwa w wysokości 32.154,00 zł wykonane zostały w łącznej kwocie 29.631,69 zł, co stanowiło 92,16% planu, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych – 323,95 zł,
- w rozdziale 85203 § 0830 z tytułu opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy – 8.291,42 zł,
- w rozdziale 85212 w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 9.548,18 zł,
- w rozdziale 85212 w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 11.468,14 zł.

[Akta kontroli: VII.1-2, VII.17-18]

5.7. Na podstawie ewidencji księgowej konta 224, prowadzonej przez Gminę Rychliki, analizie poddano terminowość przekazywania na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie zrealizowanych dochodów budżetowych w I kwartale 2015 roku i ustalono, że dochody przekazywano terminowo i w odpowiednich wielkościach, stosownie do przepisów art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: VIII.19-52]

5.8. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego

5.8.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako jednostka budżetowa, dochody budżetu państwa z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, przekazywał na rachunek podstawowy Gminy w kwotach: należnych budżetowi państwa (60%) oraz budżetowi Gminy Rychliki (20%) – bez dochodów należnych gminom dłużnikom (20%), tj. 14.841,68 zł, zamiast 100% dochodów, czym naruszono przepisy art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, stosownie do których to zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych

jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową. Kwota, która powinna być przekazana na rachunek podstawowy Gminy wyniosła 17.513,92 zł.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Małgorzata Klepacz-Ciąćka – Skarbnik Gminy Rychliki (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, że (cyt.): „(...) dochody z tytułu funduszu alimentacyjnego (...), ewidencjonowane są w rachunkowości budżetu – organu, w wysokości i wg tytułów wskazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychlikach (...). Powyższe rozwiązania ewidencyjne funkcjonują od początku realizacji przez tę jednostkę obsługi tego zadania i są wynikiem nieprawidłowej interpretacji regulacji dotyczących systemu ewidencji zdarzeń gospodarczych z zakresu realizacji dochodów budżetu państwa, w celu późniejszego dokonania korekt zapisów księgowych, mających na celu wyeliminowanie z systemu rachunkowości, zaistniałych wskutek nieprawidłowej interpretacji, błędnych księgowania.”

Działanie takie skutkowało przekazaniem dochodów z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego na rachunek bankowy Gminy w zaniżonej wysokości, tj. o 2.672,24 zł mniej, a także w znacznym stopniu utrudniało weryfikację, czy ww. dochody zostały przekazane do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w prawidłowych wysokościach.

Osoba odpowiedzialna – Pani Bożena Helwak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychlikach

[Akta kontroli: VIII.53-54]

- 5.8.2. W księgach rachunkowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dokonywano przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego w momencie ich zapłaty. Wysokość przypisanych odsetek wg stanu na 31 grudnia 2015 r. wyniosła łącznie 9.548,14 zł.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, które stanowią, że odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału.

Wysokość odsetek, które należało przypisać na koniec poszczególnych kwartałów 2015 roku przedstawiała się następująco:

- I kwartał – 404.373,00 zł,
- II kwartał – 425.209,00 zł,
- III kwartał – 446.961,00 zł,
- IV kwartał – 456.521,52 zł.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, że (cyt.): „(...) należne odsetki od FA są ustalane i ewidencjonowane w programie do Obsługi Funduszu Alimentacyjnego na rok 2015 – księgowość analityczna dla dłużników FA przez pracownika obsługującego fundusz, dlatego też omyłkowo pominął przypisanie należnych odsetek.”

Z wyjaśnienia wynika, że pomimo nie ujmowania odsetek w księgach rachunkowych GOPS na odpowiednich kontach księgowych, były one ewidencjonowane i ustalane na kontach poszczególnych kontrahentów w 2015 r.

[Akta kontroli: VIII.55-58]

- 5.8.3. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej dochody z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych w łącznej kwocie 2.238,27 zł klasyfikowano w § 0980 *Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego*, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, stosownie do którego ww. dochody należy klasyfikować w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Donata Bartnikowska – Główny księgowy GOPS (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, że przyczyną powstania powyższego uchybienia było omyłkowe zaksięgowanie zaliczek alimentacyjnych do dochodów z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania dochodów, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

[Akta kontroli: VIII.59]

5.9. Ocena kontrolowanego obszaru.

W zakresie należności oraz dochodów budżetu państwa działalność jednostki, pomimo odchyłeń od stanu pożądanego, ocenia się pozytywnie.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia

Mając na uwadze powyższą ocenę i wnioski zalecam:

1. Zobowiązanie pracowników Urzędu Gminy do:

- wypłacania producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego w prawidłowych wysokościach.
Ponadto, wzywam do niezwłocznego dokonania zwrotu kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 185,63 zł na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. W przypadku braku zwrotu kwoty dotacji, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji nakazującej zwrot ww. kwoty;
- ujmowania w planie dochodów i wydatków gminy oraz w sprawozdaniu Rb-27ZZ zbiorczym i jednostkowym, prawidłowych kwot dochodów budżetu państwa, zaplanowanych do realizacji przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- wykazywania danych w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ na podstawie ewidencji prowadzonej na poziomie jednostki (konto 130);
- prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych i wydatkowanych z dotacji na dofinansowanie zadań własnych (rozdział 85415);

- prawidłowego klasyfikowania poniesionych wydatków na wypłatę stypendiów socjalnych w § 3260 *Inne formy pomocy dla uczniów*.
2. Zobowiązanie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do:
- prawidłowego sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ, poprzez:
 - zaniechanie wykazywania w kolumnie 6 *Dochody wykonane ogółem* w rozdziale 85212 § 0980 *Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego*, kwot dochodów otrzymanych z innych gmin, które stanowią dochody własne Gminy Rychliki,
 - wykazywanie w kolumnie 4 *Plan*, kwot dochodów, zaplanowanych do realizacji przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
 - prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych i wydatkowanych z dotacji na dofinansowanie zadań własnych (rozdziały: 85219, 85295 § 3110);
 - przekazywania w całości na rachunek podstawowy Gminy, pobranych dochodów budżetowych z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego;
 - ewidencjonowania na odpowiednich kontach księgowych naliczonych i niezapłaconych odsetek od nieterminowych płatności z tytułu zwrotu środków udzielonych z funduszu alimentacyjnego, nie później niż na koniec każdego kwartału;
 - prawidłowego klasyfikowania dochodów z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*;
 - prawidłowego klasyfikowania poniesionych wydatków budżetowych, poprzez ujmowanie:
 - usług konserwacyjnych urządzeń biurowych w § 4270 *Zakup usług remontowych*,
 - przedłużenia licencji na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w § 4300 *Zakup usług pozostałych*;
 - zamieszczania na dokumentach księgowych potwierdzających dokonanie wydatku ze środków dotacji:
 - opisu merytorycznego, wskazującego cel dokonanego wydatku,
 - adnotacji, dotyczącej stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy,
 - adnotacji, czy dany wydatek został zakwalifikowany lub nie do wydatków strukturalnych.
3. Zobowiązanie pracowników Zespołu Szkół w Rychlikach do:
- dokonywania wydatków ze środków dotacji zgodnie z przeznaczeniem.
Ponadto, wzywam do niezwłocznego dokonania zwrotu kwoty dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 247,62 zł na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. W przypadku braku zwrotu kwoty dotacji, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji nakazującej zwrot ww. kwoty;
 - prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków ze środków otrzymanych z dotacji celowej na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i dofinansowanie zadań własnych;
 - rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, poprzez zaniechanie księgowania:
 - faktur VAT korekt, bez wcześniejszego zaksięgowania pierwotnych faktur VAT,
 - faktur VAT „pro forma”, które nie stanowią dowodu księgowego;

- rzetelnego sporządzania jednostkowych rozliczeń wykorzystania dotacji celowej udzielonej w rozdziale 80101 na zadanie związane z wyposażeniem szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe;
- w zakresie faktur dokumentujących wydatki poniesione ze środków z dotacji:
 - wskazywania pełnej klasyfikacji poniesionych wydatków, tj. dział, rozdział, paragraf,
 - poprawiania zapisów księgowych na ww. dokumentach w sposób określony w przepisach ustawy o rachunkowości
 - zamieszczania na dowodach księgowych:
 - dat wpływu dokumentów do jednostki,
 - klasyfikacji budżetowej,
 - opisu merytorycznego, wskazującego cel dokonanego wydatku,
 - adnotacji, dotyczącej stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy,
 - dekretu informującego na jakich kontach zaksięgowano dany wydatek.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

STARSZY INSPEKTOR
WOJEWÓDZKI
Anna Raczkowska

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI
Elwira Słupienko

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI
Wysłano dnia ...2016-07-29..
Podpis*[signature]*.....

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5301 S. DICKINSON DRIVE
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
TEL. (312) 835-5000
FAX (312) 835-5000
WWW.CHEM.UCHICAGO.EDU

PROF. DR. J. K. STILLE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
UNIVERSITY OF CHICAGO
5301 S. DICKINSON DRIVE
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
TEL. (312) 835-5000
FAX (312) 835-5000
WWW.CHEM.UCHICAGO.EDU

DR. J. K. STILLE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
UNIVERSITY OF CHICAGO
5301 S. DICKINSON DRIVE
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
TEL. (312) 835-5000
FAX (312) 835-5000
WWW.CHEM.UCHICAGO.EDU

DR. J. K. STILLE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
UNIVERSITY OF CHICAGO
5301 S. DICKINSON DRIVE
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
TEL. (312) 835-5000
FAX (312) 835-5000
WWW.CHEM.UCHICAGO.EDU